

BAKURUBASANNI

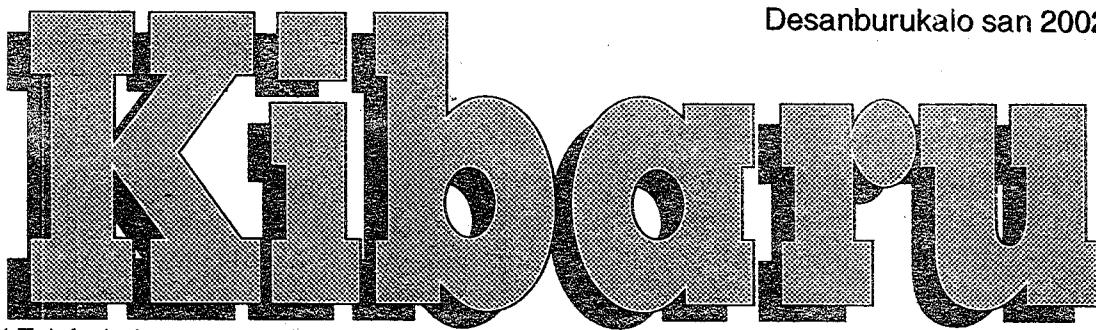
(nimoro 12 songo)

Mali kono = Dorome 300

Afrika kono = Dorome 600

Jamana werc = Dorome 1000

Desanburukalo san 2002

Kunnafoniseben bota kalo o kalo. BP: 24 Telefoni : 221-21-04. Bozola Bamako-Mali. San 30nan boko 371nan A songo : dorome 15

Minisirijemogo ye goferenaman ka baara feere kunbabaw da depitew tulo kan

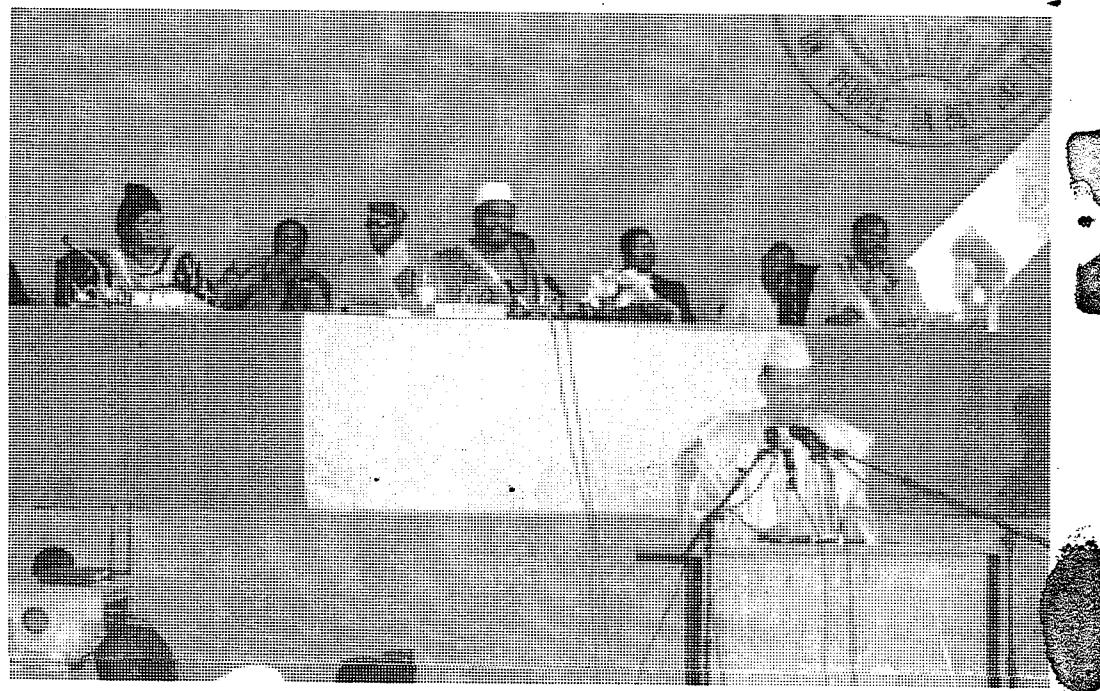
Maliko la, sugandili ka ke ka ne, tige ka fo, laadiriya kono. Nin kera Minisirijemogo ka kuma kolomayoro ye, Tarata don, Desanburukalo tile 17, depitebulon kono.

I na fo jamana sariyasunba tigeda 78nan b'a jira cogoya min na, Minisirijemogo Ahamedi Mohammedi Agi Hamani y'a kan di depitew ma, goferenaman togo la faso joliko la. A hakilinanw nijamanakuntigi hakilinaw ma noggoye fosi la. A y'a jira ko denmisew ka baarako, kalanko, jamanadenw ka kenevako, faantanya keleli, dunkafa sabatili, olu ye goferenaman ka forokenewye, sanga ni waati bee.

Minisirijemogo y'a jira ko geleya na ta bee, san duuru laban ninnu na, Mali ka soroyeleenna ni 5% ye. O dafarankan intseka berebo Maliden ka segen na; a te se k'an ka yiriwalibaara bolodalenw waleya. Minisirijemogo ko, n'Ala sonna a ma, laniniw bema sabati.

Goferenaman bema a fanga sinsin baara dow kan, i na fo ka noggoya ke nafolobatigw ye, u ka na Mali la, ka na u ka nafolo labaara an fe yan. Noggoya bema ke Mali kenyereyewfana ye kosebe, u ka se k'u jeniyoro fin faantanya keleli la.

Fenminye senekoye, Minisirijemogo y'a jira, ko taari 50.000 bema laben ka ne, ka ji don u koro a ne, san kuurukara. Koorisene baaradawbema laben, ka ni kura don u la, ka koorisenenaw niyoroji sigi, k'u kalan, k'u dege senet feere kuraw la, ka minew ni noggoye soroli noggoya u ye.

Fen min ye baganmarako ye, Agi Hamani ko, ko goferenaman bema baganmara feere kuraw na minen kuraw lase baganmaralawma. Iziniw bema jo bagandumuni dilan kama. Feere bema tige ka baganmaralaw kalan, k'u ka nafasorosiraw sinsin. Fenminye monnikoye, goferenaman ben'a cesiri ka taabolo kura don o koro. Monni nafa be ka doggoya ka da geleya caman kan, k'a soroye jamana ntulomaw do don min man kan ka kuru jango ka kari.

Minisirijemogo y'a ka nisongoya jira Mali ka Iziniw fanga dogoyali la. A ko, goferenaman ben'a cesiri ka Izinikota ni barika ye, ka Iziniw joyoro bonya kosebe soroyiwalila. Izinibaarakelaw ye mogo 14.000 ye, yelema minnu bema don izinikowla, oben'a touhake be ke 30.000 ye.

Finidilaniziniw bema caya. Sukarodilan iziniw simanbo iziniw, laso ni mariburu bo iziniw, olu bee ka kan ka dilan. Fen min ye sanuko ye, do be fara o boli

ne 2,3

KONOKO

1. Hama	ne 4
2. Jamanaakuntigiye taamako Oisinkoro	ne 5
3. Kalankera	ne 6
4. Maliden hanenw ka bo Kadiwar	ne 8,9
5. CEREM kaisan 2002 siiddolo	ne 9
6. Makontafe Sakofatura	ne 10
7. Sogisonegaa 2002 maliye 2002 siiddolo	ne 10
8. Faralimme Mutsow ka noda abakuleza zinzeraya	ne 12

Kunnafoniw

kan, damanda wərew bə jini ka olu fara kɔrɔlenw kan.

Petɔrɔli ni gazi ninini an ka dugukolo jukɔrɔani nafamafen wərew, obaaraaw bəna damine kokura, fo ka nobo don do.

Sigida lamini lakanani siratige la, wajibi don, Minisirijemogo ka fo la, fanga k'a jesin dugukolono kεlεlima. Sεnεkedugukolo caman kɔrɔla, k'u fanga ban, o ye jɔrenakoba ye. Ja kεlεli te ta jirituru kɔ. Jirituru fana tε sabati fo kungojeni ka kεlε. Cencen bε ka bajikεnew dun, sahilikungo bε ka bonya, nin bεe kelen bε ka goferenaman jɔrε; a ka kan, an bεe k'an hakili to nin gelεyaw la, ka furanini u la nogon fe.

An ka jamana fanga ka bow bolalabaara siratige la. An man kan ka dan o ma k'a jini ka tɔw dan, baaranumanake la, o de ka kan ka kε an taalan ye. San duuru nataw la, Minisirijemogo ka fo la, Mali bən'a fanga digi yɔrɔlaje (turismu) yiriwali kan, bawo sɔrɔ yiriwialisiraw do y'o ye.

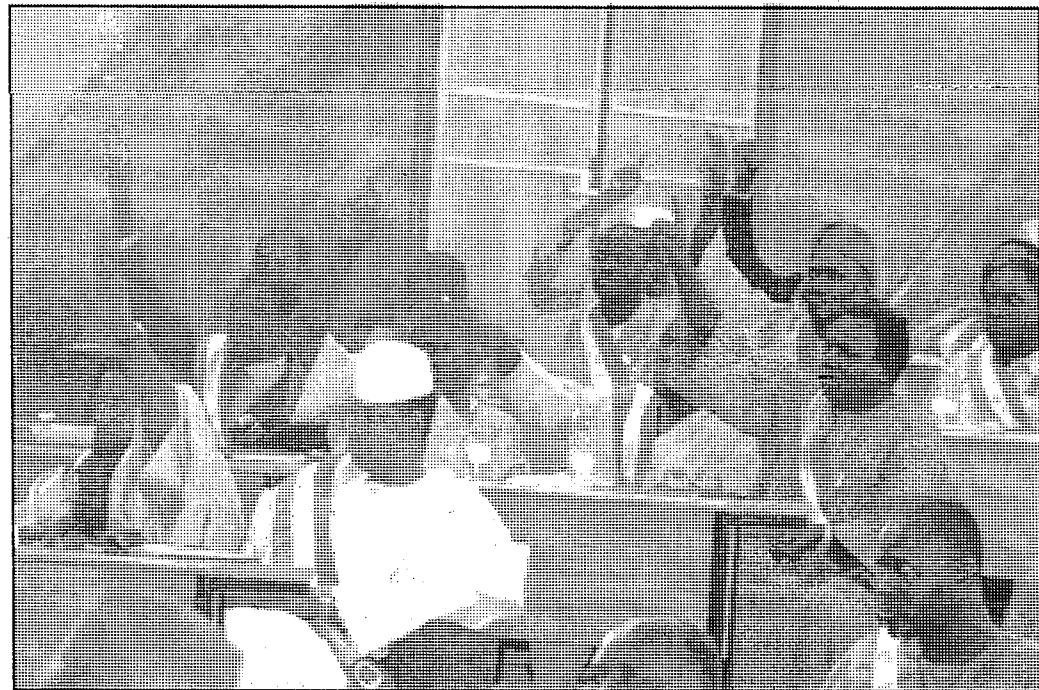
Jago siratige la, Agi Hamani y'a jira, ko kenyεreyew jɔyɔrɔ ka bon kosebe sɔrɔ yiriwali la, ka jamana kɔnɔ. O de koson, bənkan kɔrɔ minnu tεməna goferenaman ni kenyεreyew ce, o bəna lajε kura ye, ka yεlema don a la, walasa kenyεreyew bε se k'u jɔyɔrɔfa jamana kɔnɔan'a kɔkan, mɔgɔcaman ka se ka baara sɔrɔ o sababuya la. Kenyεreyew ka baara yiriwali sirilen bε jiko ni kuranko la. Goferenaman bən'a cεsiri, k'olu bila u ka bolo kan u sago la, ka bən san 2007 ma: kεmesarada la, kuran sera jamana yɔrɔ minnu na o ye 8 ye, a bəna taa fo 20 na. O hukumu kɔnɔ, kuran ni ji sɔngɔ bε nogoya, k'u bən jamandenw ka sɔrɔ hake ma.

Kunnafonidiko ni kunnafonidiminən kuraw siratige la, Minisirijemogo y'a jira ko Teleniarajɔfemubəna jamana fantan ni naani labɔ, kunnafoni ka se ka bεe lasɔrɔ a nogoni na. Minisirijemogo ka fo la, telefoni bəna kε foroba ye, dugu o dugu mɔgɔ hake

bε ba 5 bɔ, telefoni bε se o yɔrɔ la. Ordinateri ni εnterineti ma fanga sɔrɔ an fe yan kosebe, goferenaman bəna feεrew tige walasa olu ka kε jamanadenw ka cakεminεn w do ye. Taransipɔriwsiratige la, Minisirijemogo da sera sirabadilankow ma. A da m'a tεmε siramisenniw fana kan. Mali ka pɔriko (kɔgɔjidankan), gelεya minnu b'la, a da sera o fana ma. A ka ni bi-bi in na, ka da an ka kɔnɔnajamanaya kan, Mali ni porijamanaw k'utεge di nogon ma, an ka se k'an mago ne pɔri caman na. Kalankosiratige la, tjinεdonlakɔlidew ka gεrewuw dɔgɔyara, nka baara tɔba bε kɔ, bawo jamana ka sinjεsigi

caman, o bεe bε PORODEKI kɔnɔ. Kεnεyako siratige la, san tan baara min bolodara jamanadenw ka kεnεya sabatili kama, goferenaman bε tεmε n'o baaraw ye; ka sida, sumaya ni sεgelen kεlε, ka furaw sɔngɔ bin, ka dɔgɔtɔrɔ ni dɔgɔtɔrɔso caya, ka kɔnomaya ni jubatoya banaw kεlε, ka denmisennin banaw kεlε.

Fen min ye baarako ye jamana kɔnɔ, Minisirijemogo y'a jira, ko mɔgɔ o mɔgɔ, cakeda o cakeda, dεmedonjekulu o dεmedonjekulu, hakili pumantigi fen o fen n'i bε se ka baarakεyɔrɔ dayεlε, ka mɔgɔw ta baara la, walima ka denmisεn w dεmε minnu tilala u ka kalan na, u k'u yεre

sabatili bε bɔ kalanko sabatili la. San tan baara min bolodara kalanko la, n'a bε wele PORODEKI (PRODEC), o ye kalan taajεsira bεe lajelen boloda, k'a nafolokow boloda, mɔgo hake min ka kan k'a baara kε, ani olu kelen kelen jɔyɔrɔ ka kan ka kε min ye, k'obεe boloda. Aka ni PORODEKI ka a bɔ a sirafe, k'a jɔsen bεe lajelen waley. Niyεlema bε don a la, o ka kε taajεsira ye o kana kε seginko sira ye.

Kalanso kɔnɔw labenni, kuraw joli, lakolikaramogow ka gelεyaw, nεnaboli, dɔ farali u ka dɔnniya kan, u hake cayali, kalangafekow an'o nogonnia

tɔgɔlacakεda dilan u yεre ye, goferenaman bən'a tεge di olu bεe ma, ka baarantanya kεlε ka bɔjamana kɔnɔ.

Farikolɔnenaje sira kan, (CAN 2002) sababuya la, farikolɔnenaje kεyɔrɔ minnu jɔrε, goferenaman b'a cεsiri, k'olu minc ka jε. A b'a cεsiri, ka farikolɔnenaje yiriwa lakɔlisoso misεnninw nilakɔlisobawla, k'a yiriwa cikεduguw la ani sorodasikanw kɔnɔ. Hadamadenw ka dinεlatige latεmecogo nogoyali, goferenaman jεmɔgɔ da sera o fana ma. O te dɔwεre ye, formalidenw ka dunkafako sabati.

Kundogoyorōnuman, k'osorōlinogoya Malidenw bolo; hadamaden magoñefenw, k'olu songo nogoya; ka lakana sabati; mogow n'u bolofenw ka lakana; cikeduguw k'u ka baaraw nafa soro, ka nafasorosira kuraw dayeles u ye; ka bonya ni karama da mogokorobaw kan, u ka se k'u ka dijelatige to ke sutura kono, goferenaman ko, k'a hakili be nin bees la.

Fen minyejamana maracogo numan ye, fanga ben'a sinsin halibi desantaralizason kan (ka mara segin so dugumamogow ma). A b'a sinsin fana, jemufanga kan. Demokarasi mana faamuya ka ne, n'a bora a sira fe a neema, jamadenw be kisi diyagoyafanga ma, ubekisi binnkanni nitononi ma. Jamadenw be se k'uda don u kunkow la, k'u neabu u sago la, ka son walima ka ban fanga taasiraw ma, ka fanga kolosi, k'a wuli ka bo yen n'a m'u sago ke. Jamana maracogo numan do fana ye jamana nafolo tijeni n'a sonyeli kelleli ye. Iarame, Mali kellekecew n'a lakanabagaw taabolo bena yelema, k'a ben demokarasi taabolo ma; k'a ke jamanadenw sago ye, a kana ke u lasiranfen ye. Dantemewale tigilamogow dije kono, terorisw, Mali goferenaman b'a cesiri olu fana kelleli la, su ni tile.

Nin fen o fen folen file, nin si te taa nafolo caman boli ko. Fosi te se ka warinonabilawariyereko. Odekoson, goferenaman bena wajibya, san duuru nata ninnu kono, ka do fara salen ni lanpo kan, sira caman kan. Osiratige kelen na, goferenaman jigi dalen be an teri jamanaw ka deme kan. Minisirinemogo y'a jira, ko Mali sugandira, k'a laje, deme be se ka min ne faantanjamanaw ye. Okoreye ko Malibena demewsoro, wa udonyoro n'u boyorow bena kolosi, k'a don ni jamanadenw be here soro jamana nafolobatigw ka deme la.

Depitew ye Minisirinemogo lamen fo ka tila. O kofe, kuma dira u ma. Kumalasurunya la, depitew y'a jira,

ko goferenaman taabolo ka ni, k'u sonna baara taabolow ma.

N ka u y'a jira fana, ko goferenaman nata bonyara kojugu wa fentebolola. Ko kumaninceji ni tije te kelen ye. Musowfajora uniyorola aniparitiw. Minisirinemogo tilara ka kuma ta, ka depitew jaabi. A y'a jira ko fen o fen fera, o bese be se ka ke, san duuru nataw kono, ni Malidenw ka deme ye, n'an teriw ka deme ye, n'Ala ka deme ye. Ko hakilina numan foli ka fisa ni kumajugufu ye. San o san sanwere be juguya ni ninan ye, Ala k'an kisi o ma. ANbesek'af, ko depitew nisondiyara ni Minisirinemogo ka dantigeli ye.

Depite 80 de ye kuma nini ka nininkaliw ke, walima k'u hakilinaw fo jamana taabolo kan. Nininkaliw bolila cikeduguw yiriwaliko kan, dunkafa sabatili, dugujukoronafolow ni Enerjikow, lamini lakananikow ani jamanadenw ka ninifew. Leri 10kera baabu in na tile 2kono. Akera bon sen kan, bo n kun kan dan bese ye, nka a laban na depite mogo 131 bese lajelen y'u bolo koreta, k'u sonna Minisirinemogo ka jamana joli feere bolodalenw ma, ka sira labila a ye a ka san 5 baaraw la.

Salimu Togola
Alayi Lamu
Mahamadu Konta

Bankiw be ka FITINA ESIA magen

Banki gurupu do, ni «BENIDA» b'u nefe, o ye gesedaizini Fitina ESIA magen ni sefwari miliyari 4 ni ko ni farafinna demeli waribonda ka deme ye n'o ye (EFUSIA) Bolono bilala benkanseben in na BENIDA la minisiri Usumani Camu fe, n'o ye minisiri ye min faralen don soro ni nafolokow minisiri kan n'a neissen don musakakow ma. Bankiw ta fan na BENIDA nemogo y'a bolono bil'a la n'o ye Musa Kalifa Tarawele ye; EPUSA ta fan na o.nemogo Nuimitigo Zan Mari Wideneyi y'a bolono bil'a la; izini ta fana na Fitina ESIA sebenjenabola Jibirili Baba Tabure y'a bolono bil'a la. Min ye ko laban ye wlasa poroze in ka se k'a ka gari folo dilan kolo saba nataw laban na.

Poroze in labenna ko kan musa ka bolaw ni Mali musakabola law fe. Baarada saba be izini in na : geseda, garibani finidilan. Poroze folo n'o ye ganboye, o bena gari toni 3000 dilan; kemesarada la o 80 be taa Ili Morisi Dugu la; a to 20 be taa «UEMOA» sugu la; a musakaw be ben sefwari miliyari 4 ni ko ma.

A musaka minnu be bo Eropu yiriwali banki fe (BED) ani BENIDA, ani BDM ESIA ani BOA, o be ke sababu ye

komrisankorotali kofe ka baara di mogo 212 ma; olu ka sara be se sefwari miliyari 370 ma.

Kanpani 2000 - 2002 koorkolo soro ta benna toni 570 ma; ob'a jira ko Mali ye koribola folo ye an lamini na, ani koribola filanan farafinna bese Ezipiti bolen k'a la.

Minisiri Usumani Camu y'a jira ko goferenaman b'a sinsi kenyereye kan kosebe, sabu o y'an ka yiriwali ntuloma ye. O koso kenyereye musaka boli be soro san koreta ka sor'a ma dankari a ko tow la.

Ko koorko be soro sankorota. An be don min na i ko bi koori songo jiginni dije seleke naani na, o ye geleya ye min be koribojamanaw bese kan. O kufalen ka kan ka ke koori baarali ye an ka jamanaw la. Koori baarali n'a bayelemali minnu be k'an fe yan, kemesarada la o te temen 0,9 ni 1 kan; fo ka caman far'o kan.

Kodiwari kelle kololo yelenne Fitina ESIA fe, in'a fo a minenw naliko ka bo ko kan, nka o ma bali izini joli ka taa ne. Baaraw ma deli ka jo, minenw sera ka ban. Izini nemogo y'a jira koni damine kalo saba nataw laban na.

Berema Kulubali
Badama Dukure

Alima ni Ceki gesedalaw ni gariko nedonbaga nana SEMUDETE la

Kabini san 1991 - 2000 kanpani səmudete ma se k'a yere bə gelyaw la komrifu da binni ni sənekəlaw banni ka koori səne, y'a bila gelyea minnu na. Banki mənjali welela ka na səmudete laje; o y'a jira k'a ka kan ka bila kenareye ka bolo kan.

Nka sann'o ce feere dəw sirila, i n'a fə ciyakəda senboli baara dəw la n'olu ye komri donnili ye, ani togodala siraw labenni ani sənekəfenw laseli sənekəlaw ma. K'o feewrew to senna minnu tə taa gelyea k'o, səmudete jənəgōn sannifeere siratige la, (Kopako) ni səmudete jera ka gariko nedonbaga ni gesedala 12 ka taama laben

səmudete la, minnu ye alimanw ni cekiw ye. Taama in jəməgoya tun bə kopako jəməgō Didiye Mərisiye bolo ani alimanw ka koordu sannifeere yərə (Oto sitajandəri) Rənəri Hameri. Taamanaw ye Buguni 2, Kumantu, Sikaso 2, Kucala 4 iziniw laje ani yərə fila koori lajeyərəw. U ye koori sugu ni koordugu də laje; yen u ka kolosi bora koori boli n'a feereli nedon kan sənekəlaw fe. Dunanw y'u yere nənaje; u taara kaadə jamana la ka sanga Kuluwow ni Degenbere laje ani Moti misiri; u ye jikantaama fana kə Moti ba kan, ka na Segu sugu yaala.

Aliman taamanaw ka jəməgō Rənəri Hanmeri ye taamadenw hakilina fə kuma sen fə min kera ni kunnafonidilaw ye dunanjiginyərə salamu la, sann'u ka taa Kameruni. Iziniw minēcogo numan, baara cogoyaw n'u lahalayaw, koori balonw ka kene labəncogo, koori boli ni bolo ye ani sənekəlaw ka koorko nedon ye dunanw wasa. Nka fən-wərew yeli ma diya ye koori la minnu bə dan kari koorifla. Koori bilacogo bərə kono ani manajuru min bə kə k'a kala, olu m'u kun minə. U y'a nini ciyakəda fə, a k'a hakili to koori cogoya la. Dunan taara ka segin koori ne kan. O y'o fo ka gelyea jəməgōw ye sabu o nafa ka bon u ka jekabaara la.

Alimanji bə kooriflu toni 110 ka se 115.000 baara san kono. A bə san damadə bə Kapako ye a baarakənəgōn Oto Sitañandəfı lakodən; o kera sababu ye a k'a nəsin Mali koori ma, k'a lase aliman ni ceki gesedalaw ma ani gariko nedonbagaw. O lajeli minnu kera, o ma kə wasako ye. Alimanw ka izini ko ka ne kosebe; o kama a ko ka gelen kosebe. Dalikəlaw jəmajolen don izini ka joliw fə minnu ye kooriflu no ye. O bə kə sababu ye ka tijəni don ciyakəda kun ani sannikəlaw kəmesarada la dalikəlaw bə Mali kooriflu 10 ani O5 baara. U b'a fə ka də far'o kan. Jəgōndan tile in na ka se Azijamanaw kundama ma minnu ye Alimanw baarakənəgōn ye, o bə se ka kə. Nka ka to yen badaa, o te taa cesiri kə. Tuma min na səmudete bə gelyaw ce la alimanw ka sugu bə se ka kə boda y gelyaw la.

**Moriba Kulubali
Badama Dukure**

San 2003 hijitaa musakaw

Lamini ni sigidaw minisiri ko a bə Mali alisilamew ladənniya ko san 2003 hijitaa musakaw bə bən sefawari 309.674 ma. O wari tilacogo file :

Sawudiya musakaw : 155.704
Bamako - Jeda - Bamako
taransipori : Sefawari 124.270
- Wari min bə di hijidenw ma
Makan : sefawari 20.000
- Hijiso niyərə : Sefawari 5.000
- Təsegin min bə kə
pankurunkənəməgōw ma: Sefawari 2.800
- Hijidenw n'u ka minənw
taransipori pankurunjiginkəne
taakasegin 800
- Bankiw ka musakaw : Sefawari 800
- Hijiden bugunatige musakaw :
sefawari 300
A bəs lajelen : 309.674
O kəfe lamini ni sigidaw minisiri k'a
be hijidenw ladənniya ko
təgəsəbenw bə k'a damine san

2002 desanburukalo tile 9 la ka taa a bila san 2003 zanwiyekalo tile 10 na, hijiso la, Hamudalayi, Bamako ani sərikiliw kono.

Taransipori ni musaka təw bə sara Hijiso la Hamudalayi Bamako. Libikaw ka pankurun Afirikiya Eriweyi bəs taa ni hijidenw ye.
Hijitaa bə damine san 2003 zanwiyekalo tile 17 la ka taa a bila a tile 19 na; segenni b'a damine fewuruyekalo tile 16 la ka taa a bila a tile 18 la.

Hijiden bəs ka kan ni kilo 30 ye u taato ani kilo 40 u seginto. Ni min yelenna o kan o kilo kelen ye sefawari 800 ye.

Minnu tə Bamako kono, a nininen don olu fə u ka ye Bamako zanwiyekalo tile 9 walasa ka labənw sabati.

A nininen don hijiden kelen-kelen bəs fə a ka bugunatige foto 12 ta. Nin min bora la kəfe, o bə da aw tulo kan.

Jamanakuntigi ye taama ke Ofisi kono

Labenniw kelen ko, sisani, dɔ bɛ ka fara Ofisi bonya kan.

Senekedugukolo wrew bɛ ka laben ka fara korlenw kan Ofisi kono.

Kenyereyew ye nafolo caman don o baaraw dafe.

Jamanakuntigi Amadu Tumani Ture y'a jira, ko ni Mali bɛ se k'i waso ni fen ye NEPADIKO la, o bɛ ke Ofisi ye. A ye nin kuma in fo ntendan, Nowanburukalo tile 25, san 2002, a ka taama senfɛ Ofisi kono. Jamanakuntigi ye nin fo, ka da Ofisi nafa kan. Bawo Ofisi sababuya la, Mali bɛ se ka ke Farafinna tilebinyanfan jigineba ye. A ye nin kuma in fo, ka da a kan, dunkafa sabatili ye Malidenw haminankoba ye bi, o dogolen te mogosi la. Goferenamancesirilend, osiratige la, balo ka se ka jamana labo. Ofisi jora san 1932. Laniniba tun ye ka bajoliba woyokenw bee ke forow ye. Lanini in sabatibaliya bɔra Kolabanbaliya walew la Mali goferenamanw fe ani nafolontanya. O kofe, kenyereyew kumaniyara Ofisi baaraw ma. O dɔrɔn te, goferenaman fana y'a fanga digi Ofisi fen kɔrow dilanni dɔrɔn de kan, k'a furake, k'a lakunu a kana sa. A kera sa, a te sa,

wa a te kunun fana. An bɛ don min na i ko bi, Malokise jigineba (Ofisi), ka geleyabaw ye senekedugukoloko ye, ji walankatali kojuman ka don forow kono, cikelaw ka tɔnw fisifasacogo ani sirabaw tiŋekojugu.

Nka nin geleyaw te fosi bo Ofisi joyɔro bonya la. Siniyaw ye forokeneba min sene Ofisi kono, o ye misali ye. O forokene in ye taari 1050 ye. Ji bɛ don taari 1000 kɔro. A to taari 50, baara wrew bɛna ke o kan, i n'a fo jenamaya sabatili baarawani lzinijow. Siniyaw ka forokeneba in te dan sene dɔrɔn ma. Sumansi kerenkerennenw sɔrɔli n'u sene ni, seneketew bayele maliiizinifɛ, baarakelaw kalanni sene feere kuraw la, o bɛe sen b'a la. Benkansében min bɛ Mali ni siniyaw

ce, o b'a jira ko forokeneba in be ke Mali ta ye san bi saba temenen ko, sanni o ce, siniyaw sago b'a la.

A be san mugan bo, Ofisi be baara la, ka segin a cogo kɔro la, ka minen kuraw nini, ka yɔrow laben. Bi, a b'a fe ka fari kura da, ka moono bo, ka forokene sama ka taa Bewaniyanfan fe. Taari 3.200 ka kan ka laben Bewani; an be don min na i ko bi, 1755 de labenna, k'o di senekelaw ma, san 2001 - 2002 in kono. Malokama tɔni 11.400 sɔrɔla senekelaw kelenna. O be ben tɔn 6,5 ma, taari kelen na. A be se ka fo, ko Bewani cikelaw ye faamuya sɔrɔ, o ye kunnawolo ye Ofisi bee lajelen ma. O de koson senekedugukolo ninibaga hake cayara. O hukumu kono kenyereyew y'a nini ka nafolo dor Ofisi baara dafe. O porozɛ damineni jenajew kera Kuruma.

Jamanakuntigi, Amadu Tumani Ture tun b'okene kan; ale yere de ye baara dabaje fofo ke.

Poro komini méri, Bajan Tarawele ani senekelaw ka ciden, Burema Kulubali, olu ye kuma ta, k'u ka komini ka ninifewda jamanakuntigi tulokan. ATT y'a jira u la, ko tubabungo izini dɔ bɛna jo Marakala; Buremu fɔsitati izini bɛna lawuli, walasa senekelaw ka nɔgo numanw sɔrɔ nɔgɔya la. Jamanakuntigiy'a nini Ofisi nemogow n'a baarakelaw fe, u k'u nɛsin senekelaw demeni ma, u kana u tɔn abada.

**Solomai Dunbuya
Mahamadu Konta**

Bajiko lahalaya

K'a ta san 2002 desanburukalo tile 6 la ka taa a bila a tile 23 la a kolosira k'a fo ko ji be ka jigin baw bɛe la. Nka ji donna dɔɔnin Senegali ba la, Kayi, k'a sababu ke Manantali barazi ye.

Desanburukalo tile 29 la, san 2002, ji ka dɔgon walima a bɛre bennan don ni salon ta ye baw bɛe la.

Waati kelen in na, ji hake ka dɔgon kosebe ni san tɔw ta ye baw bɛe la fo n'a bɔra Senegali ba la Kayi.

Taalen nɛfɛ la baw bɛe be jigin. Nka ji be don yɔrɔdɔw la k'a sababu ke Manantali ni Selenge baraziw ye.

Musonana si man jan

Ni muso in ka baara tun ye : tulubara don ye. A tun be yaala cétogobolen nöf. A be tulubaradon musow ye. N'a magojora cétogobolen min na a be tulu don o tögola n'o kera a bo ce in soro. Ko mena nka kola ani n'tora nka kola olu man jan nögon na. Tulubaradonna in ni ce dönanan nögon soro, a k'o ma ko ka furusiri meri la, u ye furusiri ke. A yelemana ce ka so. A ye a ka tulubara don ce in kama, muso fila tun be ce in fe ani denkörabalénw, tulubara donnan a y'a musown'a denw bëe gen. Muso in nka bon a ka jan nka a te denbaya gen kun bo de, bari cekoroba bile ye fa to la i du ki sigi tuma laje, ni ni n'en be kele sango a ye nögon soro tilegan fe. U nana kele a ko ce ma ko ni mogo te ne, o fo ce ma, a nana don sisana ko a ye kojugu ke, ce in nana mun ke, ko kojugu ye mogokaramogo ye. A nana boli ka taa Bamako ka to to muso in ye du kono.

Ce mennen n'a mana Tulubaratigi nana Zezana Gara dugukono. Bees sirana a ne sa. I komi wara don, ko ni ye hakemnenenyetula a be berekenetige.

Don do fitirife, awirirkalo tile 8 san 2002. Tulubaratigi y'a den do ci ko ka taa taji san, den in ni kamaleni do kéléla taji sanyoro la Bamanannaw ko : Muso mana kamalenkorofari ta ko bilakoro dob'abu. Tulubaratiginana kamaleni kama komi a ti siran ce ne. Kamaleni ma boli fiwu, a ko jonnisera ne den ma kamaleni ko ne i ko di. Tulubaratigi dimina a ma yeli ke tun. A nana ko a be bere nini kamaleni fe dibi la a sin na kolancolon datugulen ni jiriw ye ka b'o jirido sama dibila jiri fagany'a sama kaa kolo kono. Sanni ka bo kolancono a sara. Cew lafiyara. Muso makan ni farijan ye. N balima cew nbalimamusow ni b'a be waaju. I ye fila soro fen o fen na i ka kan ka hakili soro.

Modibo Tarawele
ka bo Kondogola
Zezana Gara.

Sanji nanen hake Kapala kono

- 1 - San 1998, sanji milimetere 1313,3
- 2 - San 1999, sanji milimetere 949,2
- 3 - San 2000, sanji milimetere 751,8
- 4 - San 2001, sanji milimetere 897,6
- 5 - San 2002, sanji milimetere 575,5

Amadu Sunkara
Kapala Kucala

San 2002 sanji hake Diyo Buwatubugu

- 1 - San 1999, sanji milimetere 1305,8
- 2 - San 2000, sanji milimetere 1024,6
- 3 - San 2001, sanji milimetere 780,5
- 4 - San 2001, sanji milimetere 780,5
- 5 - San 2002, sanji milimetere 717,6

Dirisa Bakari Jara balikukan
karamogo Diyo - Buwatubugu, Kati

Ka bo Konsonfon

Ne be an ka dugu kibaruya da mogow tulo kan. Anw fe yan ninan, Konsonfon, Namina Komini na, ja ye sumanw tije, hali baganw ka dumuniko be geleya, k'a sababu ke sanjidese ye. Ne be wele min bila tasumadonnaw ma, u kana tasumadon ke, ka kungo bëe jeni. Ni kungo jenina, o be ke sababuye, ka geleya lase hadamaden ni bagan bëe ma.

Bafa Konate
ka bo Konsonfon Namina
Komini fe Kulukoro

Jamanadenw ka lafiya

Ne b'a nini jamana nemogow fe halibi uka do fara cesiri kan. Anw senekelaw sirannen don koyi sabu anw be senet ke ka fen minnu san i n'a fo motow, i te kalo fila ke n'i m'a men ko do ta minen a la. O ye fen ye min t'an ka jamana danbe ye. Halibi jamana nemogow ka fura nini nin kojugu in na. N'o kera jamanadenw be lafiya.

Birama Jalo
Njongo Njila
Sikaso

An be a men, an ka nemogow ko, an ka faantanya kele ka bo an ka jamana kono.

An wulakonemogow ne te keleje la faantanya la, fo ni yelema were nana. N'o te, an be a men sanga ni waati, ko ka faantanya kele, an koni ma fen ye folo. An senekelaw ta koni ye dönnidöngoman ye : n'i y'a don ka taa kofe, i fa be sa; n'i y'a don ka taa nefe, iba be sa; n'i tora a donbaliya la, i yere be sa. Ne be ni fo k'a geleya, fo jamana nemogow k'u kofile an senekelaw ma. An be a men nka an te a ye, munna an be da a la?

Nuhum Kulubali n'a be wele
Legaran,
ka bo Karaya Kuluju la, Kita

Ka bo Pebugu

Geleya min be anw ka dugu kan, o ye dugulamogow ka saribonbo ye. Nin y'a san saba ye, saribonbo ye mogo caman ka senekela ye mogo 10 ye, o be mogo 5 bo senet na, ka olu ta ke saribonbo ye. I ma senet beke, sanji beke ma na, e be balo soro cogo di? Wa ni do ma bo saribonbo la, sanji te laboli ke bilen. K'a soro ante saribonbo ke, an tun te nasongo soro wa? O ye ne ka nininkaliw ye.

Ne m'a fo saribonbo ka dabila pepepewude, nka do ka bo a la. Ob'a to sanji nafama be na.

Sanba Jane ka bo
Pebugu Sanado Segu.

ka bo Mosonbugu

An fe yan, cekoroba do, n'a si be san 75 la. Don do la, ale dusukasikojugu, yerefaga jiginna a kono. Nka a ma diya. Utikalo tile 15, san 2002 sufe, a donna a ka so kono, ka jurukise siri so jiri do la, k'a siri a yere kan na.

A sugusugukan cayalen, a muso bora a kalama. O bolila ka don so kono, o y'a soro a wusura. O ye muru ke ka juru intige. Kabinicekoroba ko duguma dali! a ko : «Eeh! ja saya ni makantaa te kelen ye.

Modibo Demeliso ka bo
Mosonbugu - Sandare - Njoro

Mali faamaw k'u jo u joyçoré la.

Ne bë a kalan kibaru la, ne b'a lamen arajo la, ko Mali cikédugu fila bë kélé la, fo ka nögönfaga bë a la. Ne bë a jini Mali faamaw fë, u ka fu siri o nögönfaga la. Ne hakili la, ni min minéna mögoñfaga la, o tigi ka datugu kaso la, fo a si dan. N'o kéra sisán, dugu fila ka kélé bë dabila, nögönfaga bë dabila Mali la. Ala ka nogoya ke Mali ye, ka héré ke an ye, ka kibaru ni arajomali baarakelaw fo.

Banba Jara
ka bo Surunkun Gangaran
Komini na, Tukoto, Kita

Sogolibijé min bë ke ka sogoli ke ka soro a ma digi mögo la

Furakéliminéndilanyoré kérénkérénnen min bë Zapónkaw fë ko terumo, ale y'a jira san 2002 nan kalotannifatitle 16 K'uyesogolikébijé dilan min ka dögön ni dijéne sogolikébijé bëe ye n'a bë se ka ke ka sogoli ke ka soro a ma digi banabaato la. Furakéliminéndilanyoré in sun bë Tokijo u y'a nögön dilan min bijé wo bonya bë milimètère fuujukoroni murumuru fila (0,2 milimètres) ye. Sogolikébijé in dilanna cogoya la walasa furaji bë temen diya cogo min na. Furakélikeminéndilanyoré in ma waati kelen boloda bijé in feereli kanma; nka a téna temensan 5 walima san 6 kuntaala kan i n'a fô u ka kunmalasela y'a fô cogo min na. Folo u bëna a nésin Zapónkaw ma walasa k'u déme sogolikéminénnw sörölla nogoya la. O temenén kó, sukarodunbanabagatow (jabétitow) minnu bë sogö tile kóno sijé 4 walima sijé 5, olu de mako bë bijé in na kosebë. Nka u bë k'a ko jini ji jemajélen na walasa a bë se ka feere Zapón jamana kókan cogo min na. Nin kunnafoni bora sëben kóno min bë wele ko «AFP»

Yusufu Fane Bamako

Kalankéné

N balilimaw, kibaru kanubagaw, kibaru kalanbagaw, kérénkérénnenya la, balikukalanden jolenw, animateriw ni karamögow, nin ye kunnafoni ye ka lase aw ma. Kalankéné sigira kibaru kóno.

Kalankéné ye mun ye ? Fili kunbabaw ni fili misénninw latilenni kéné, o de don. An ye fili caman kólösi batakiw kóno. Dañew sëbencogo ani kumasenw labencogo, géléya caman b'o la, an ka batakisëbenna dòw bolo. O te baasi ye. N'an ye nögön lafaamuya a bë nénabo.

Hali an yére minnu bë Kibaru sëben, fili wë to k'an fána soro, bawo bamanankan ka gélé. O si te baasi ye, dööniñ - dööniñ don. An bë don min na i ko bi, bëni kéra. Bamanankan sëbenni sariya caman kan. A ka kan, kibaru kalanbagaw ka o sariyaw don, ka sëbenni ke o hukumi kóno.

Kibaru b'a jini aw fë, aw ma yoro o yoro faamu, géléya b'aw kan yoro o yoro la, bamanankan sëbenni na, aw ka jininkaliw ke o kan, an b'aw jaabi. Mögo faamuyalenw b'an bolo, minnu bëna aw ka jininkaliw jaabi ka an ka dönniya sinsin, ka a sabati.

Kalankéné N° 1

An y'a kólösi k'a fô mögo caman bë «Denni» ke cogoya min ka di a ye i n'a fô sariya t'a la. A' ye jatemine ke nin misaliw la, k'u ta a' hakili la :

1 - Sëbenni na, denni bë boli wale démenaw de kan (wale démenaw ka ca)

bë - N b'i fo; N b'a fë; N b'u fo
te - A t'a di; A t'u ko; A t'i da...

ye - An y'an sigi; U y'u sigi, o

y'a sigi

bëna - Fanta bën'i fë yen.

tëna - Fanta tën'a ka so.

mana - A man'i wele, i bë taa.

na - I sigi, a n'i soro yan.

ma - A m'a fo; a m'i fo

tun bë - Ali tun b'a ka foro la.

tun te - Ali tun t'i döñ

bë ka - N bë k'u laje.

tun bë ka - N tun bë k'a laje.

ka - An k'a bugo

Kana - an kan'a bugo.

Ani döwërew.

2 - Denni bë se ka ke «ni» na.

ni + i = n'i

ni + u = n'u, ani döwërew.

3 - «o» ni wale démenan, denni bë ke .

bë + o = b'o

ye + o = y'o, ani döwërew

4 - Kölöiliw

- Denni te ke ni tögöje ye;

A te sëben : Madu n'Isa.

A bë sëben : Madu ni Isa.

Nka a bë se ka sëben : N'Ala sónna.

- Sani, yani, jango, sango ... denni te ke olu la.

Misaliw :

Sani i ka na.

Jango a ka kuma

- Nin misaliw la, denni man kan ka ke:

A ye Madu wele e kama.

A te sëben : A ye Madu wel'e kama

A ye baara ke anw koson.

A te sëben : A ye baara k'anw koson

A ka di a ye.

A te sëben : A ka d'a ye.

- A bë fo ko «ni dañé fila bë nögön kó, folo bë laban ni dafalen ye, filanan bë damine ni dafalen ye, dañé folo dafalen laban bë se ka den, ka dennan sigi o no na». O ye tiñé ye nka kécogo de b'a la.

Mahamadu Konta

Sanjisumalan bëna yéreke Mali kóno

Ciyakéda min tögö ye ko

«Sénpilasiti» o ye

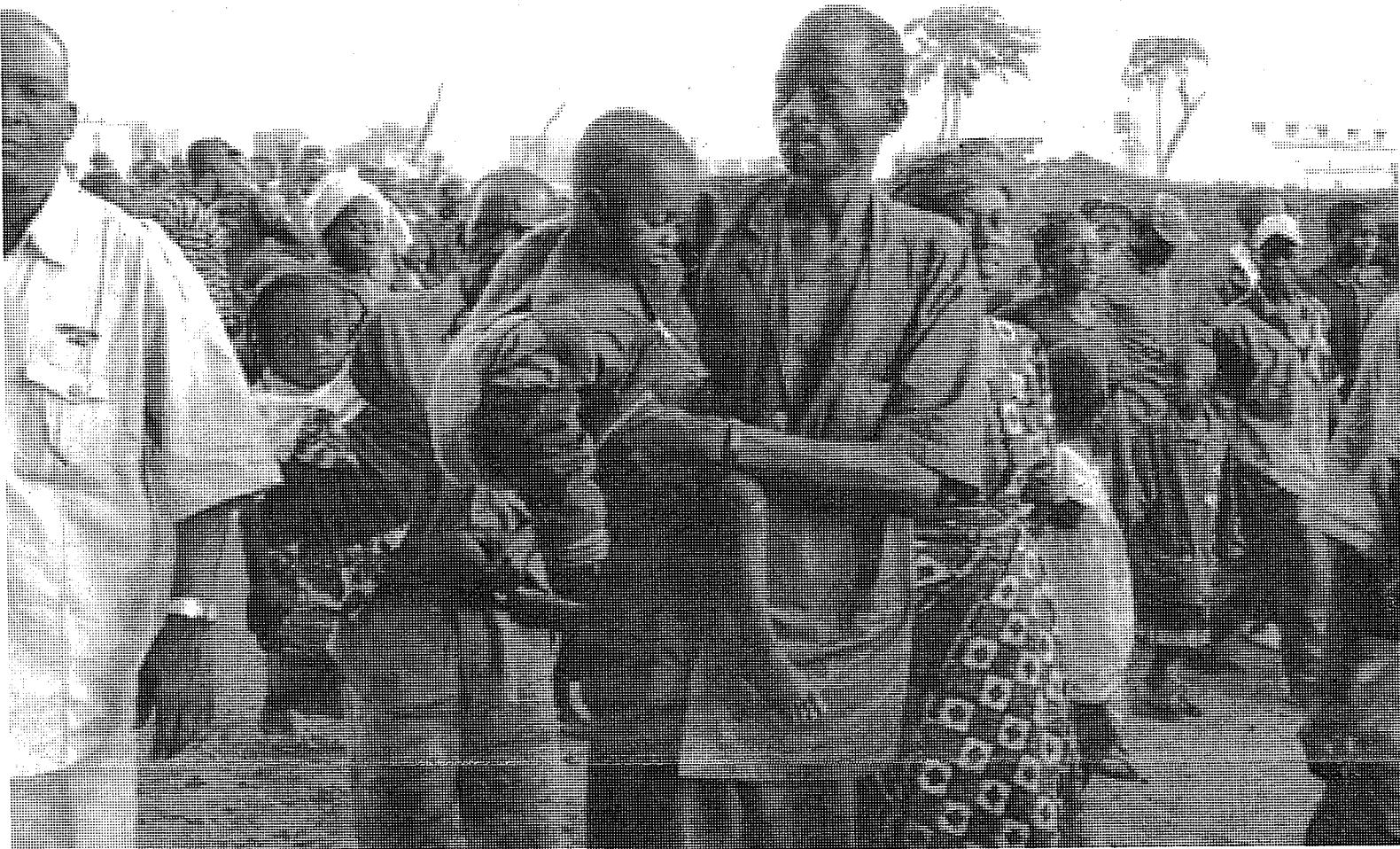
sanjisumalan dila damine. A ka sanjisumalan kelen sòngo

ye kémewço (600) ye.

Nin y'a sijé folo ye

sanjisumalan ka dilan farafinna.

Maliden nanenw ka bɔ Kɔdiwari

Kodiwari kélé kéra sababuyemaliden caman ka na faso kono. Kibaru ka ciden Fuseni Jara tun bɛ nako sabanan kene kan. A ka nininkali sera Mohamedi Kane ma minye nako sabanan nemogó ye. U ye min fɔ, o file:

Nininkali : I ye kodiwari soro cogo di, i togo n'i jamu i ka baara, i bɛ se k'olu fɔ an ye wa?

Jaabi : Ne togo ye Mohamedi Kane. N bɛ bɔ Segu mara la, n ka dugu togo suban; a bɛ Farako mara la.

Nbɛ Kodiwari a mɛnna doonin; n bɛ Mali ka lasigidenso la.

Nininkali : I bɛ se k'an ladonniya Kodiwari bɛ cogo min na wa? Kélé in daminena cogo di?

Jaabi : Mankan in koni wulila jamana konojamanadenw ni njogonce. A wulila

cogo min na an tɛ se k'a fɔ k'an b'o fesefesé sabu an ka dɔnniya ma se o ma. Mankan in wulila kabini san 2002 setanburukalo tile 19. A wulilen kéra degun ye bɛ ma. Kodiwariyejamana ye, lamini jamana bɛs ka mogɔ b'a kono. Maliden hake min bɛ Kodiwari kono, Kodiwari goferenaman fara Mali goferenamana kan u si tɛ se ka hake dɔn, sabu an ka ca. Ni mankan wulila la, o kasara bɛ kodiwari soro cogo min na, a bɛ se ka Mali soro ten. Anw kelen tɛ; ka damine farajejamana la ka se farafinjamanaw ma bɛs y'a nini i ka mogow ka bɔ; k'a fɔ goferenaman ko an ka bɔ o ko tɛ, an ka di an yere de ye. Minnu y'a jira lasigiden na k'u b'a fɛ ka b ni lasigiden y'o fɔ goferenaman ye, ne ka taamanaw in y'o nako sabanan de ye.

Nininkali : Kabini kélé in daminena Mali nemogow ye wulikajo min ke i bɛ se k'i da don o la dɔɔnin wa?

Jaabi : Kabini mankan in ma ke maliden kunko mana wuli Kodiwari, an ka nemogow bɛ wuli k'u jo. Nogondeme barika bonyana ka taa a fe; jekulu dɔ sigilen don a kama.

Nininkali : Mankan in ka jugu cikeduguw de la wa, walima a ka jugu faaba de kono?

Jaabi : Kélé mana se nin yɔrɔ ma a kéra fitin de ye; n'i k'a bɛ burusikɔnɔna dama na, i ye kalon tige. Muguci tɛ faaba kono.

Nka kélé suguya wɛre bɛ ye min tɛ muguci ye. Papiye sɛgesegeli senfɛ u bɛ se ka kojugu k'i la.

Nininkali : An y'a men njunuŋunukumaw la ko Kodiwari

sorodasiw tana ye bamakan foto yere de ye. Ko hali misiri te se ka wele Kidiwari kono bi. O kuma ye tijne ye wa?

Jaabi: I yere konjunununkanw. Sariya ye sariya de ye. Hali anw yere fe yan n'a fôra ko «kuwurufe», k'a damine nege ne 18 la ka taa a bila ne 6 la. Ob'a soro fitiri ma se; i man'a fo k'i be taa misiri wele o la i be kunko soro. Saafô be kuwurufe kono. Ne m'a fo folen te tijne ye nka a junuñunu ka ca n'a tijne ye. N'o te misiri be wele selifana; a be wele laasara. U b'a fo k'a kana wele waati minnu na, olu be don u «ka kuwurufe» kono. O te silame kan, o te keretiyen kan; o be bee kan.

Jininkali: E ni kari joli wulila Kidiwari ka na?

Jaabi: Ne ni kari tan ni kelen de wulila Kidiwari ka na.

Jininkali: I ni mogô joli donna yan?

Jaabi: Kari tan ni kelen bennna mogô baa kelen ani kemê saba ni bi woôro ni wolonwulan (1367) ma. Burukina ka mogotan ni saba (13) tun b'a la. Usera u ka jamana la u jiginna.

Jininkali: A' ye geléya soro sira fe wa?

Jaabi: Sira geléya ye wajibi ye. Kelé konona na fen bee b'a la. Ka jamana ceci ni kari tan ni kelen ye, o ko ma nôgon. Mogô minnu b'i kun fo faamaw k'u laje; e min be jama ne, e ka kan k'o faamu. Ne b'a jatemine k'a ke fitine ka toôro ye, sabu fitine mana se nin yoro ma, mogô te da mogô la tugun. Siganamogow be se k'u soori e ka jama ce fe. O geléyaw, an y'olu soro fo ka n'an se Mali la.

Jininkali: Mogô to ka ca lasigidenso la Kidiwari wa?

Jaabi: N'i ko lasigidenso, o to te. Mogow celen te k'u bila lasigidenso la; bee b'i ka so. Ni togosében be ke i be taa i togo seben. Ni kulu min wulidon fôra, o don olu be na n'u ka minenw ye ka don kari kono.

Jininkali: An y'a men ko ni kari be bo ni mogow ye i n'a fo malidenw ni laginekaw ani burukinakaw, ko sorodasiw be kamalen kenew lajigin ka fini don u la, ka marifaw di u ma. O kuma ye tijne ye wa?

Jaabi: Kuma la tijne te ban. Ne koni ni kari tan ni kelen minnu nana, o mogô ma jigin. Min ma ke i la i kan'o fo.

Jininkali: Yala mogô minnu nana, ubè warisara mobilitigi ye wa?

Jaabi: Goferenaman ka mogô nalenw don. N'a y'a soro u be ka warisara n't'o kalama sabu mogow donna Daluwa. N'u sera Abijan anw b'a damine yen. Kari ninnu ye goferenaman ka kari yamaruyalenw ye; u be don a kono fu, ka na fu.

Jininkali: Yala e be tila ka segin tugun wa?

Jaabi: N'Ala sonna a ma ne be tila ka segin. I n'a fo baara don; ne fôra mogô ko; mogô were be se ka fo ne ko.

Jininkali: N'i y'a jatamine anw ka denmisew ka ca yen kosebe. Ni

welekan b'i bolo ka jesin denmisew n'u somogow ma ani kankaridakan.

Jaabi: I ye kuma barikama fo. Tunga kera a dama laada ye anw fe yan. Min nana wuli o b'a fo ko nbè taa Kidiwari. Garijegé ye fen ye, e mana bo yan do be se ka fen soro yan min ka ca e ta ye. Tungafetaa ye dakan ye. Ne be min nini denmisew fe, ukana jôn uyere la. I be jôn fen do la faso kono, n'i y'i wasa don o la, hali n'i ma fenba soro, i ni lafiya ni danbe be to. An be don min na i ko bi Kidiwarika, dunan ni dugulen min be se ka dumuni ke siye saba, o ka dogo. Jamana mana se o yoro ma a be geléya; hasidiya be na; a laban be ke yekokelé ye.

Nin kumakan ninnu taara
Fuseni Jara fe

ORTM ka san 2002 sigidolo

K'a ta numan fe, ka taa kinife : Sajo Esiteli Tarawele, Fatumata Bintu Layiko Tarawele ani Fatumata Keyita

Taratadon desanburukalo tile 24, san 2002, ORTM ka jinan sigidolo sugandira Mali muso sarama tow ce la, k'a jira dijne na. A togo ye Fatumata Bintu Layiko Tarawele. Akundama ye 1,73 m ye, a girinya, kilo 54; lise lakoliden don, a si be san 18 na. Ni ceje don, a cekani i ko sinenin, ka sara ni danbe fara o kan. Farafinna tilebinyanfan sigidolow ka nôgonkunben na, ale de bëna Mali joyoro fa, o kene kan. A ye ladiyalifen

caman soro :

Sefawari 1.200.000, moto kelen, juhalateleponi kelen, pankurun biyew, ani langilekan kaianni, fu. Muso min dara a kan, filanan, o kera Sajo Esiteli Tarawele ye, o fana be bo Bamako, sabanan kera Fatumata Keyita ye, Bamako. Ninnu bee ye ladiyalifenw soro. Jamanakuntigi muso ye a togo donbolo ke u ye, ka fara ORTM demebagaw taw kan.

Mahamadu Konta

Mokontafe Sako

Faso ka jelimusolengo taara i da

Arabadon desanburukalo tile 25, san 2002, faso ka jelimusolengo taara i da, Mokontafe Sako. A fatura ka a si to san 68 na, ka den naani to a ko ani moden caman.

Döñkiliko la, mögo te Mokontafe kofo mögo ye bilen. A ka kandiya, an'a ka döñkilidilan, o nögön soro man di. Ka döñkili numandilan yoronink kelen faso togo la, Jelimuso kelen min tun be se o la, o dan tun ye Mokontafe ye.

Mokontafe fatura k'a to fasobaara la. A ni jelimuso si taabolo ma ke kelen ye. A ma ke denkundi jeli ye, a ma ke konsyero jeli ye, a ma ke sumukeyero jeli ye. A kera a faso de ka jeli ye. Fanga o fanga sigira Mali kunna, Mokontafe ye baara ke o bëe ye, k'a soro a ma döröme kelen minne mögo la. Wa a ka döñkiliw kono, a ma fosi fo ni baara numan keli te, ni ben te, ni fasodennumanya walew te. Mokontafe ni jeli minnubese ka da nögön ma Mali kono, o ye Jeli Banzumanaba ye ani Jeli Baaba Sisoko.

Mokontafe, Ala ka hine i la. Ka i dayoro suma.

Mahamadu Konta.

KENEYA

Sigisigibagato mögo miliyon 60 be diñe kono

Dine kono, baliku keme o keme, kelen be sigisigi. Sigisigi, kabakofen. Den mana wolo, a san saba fo san naani, a kumatola be to ka sigisigi, o te baasi ye, o be teme. Nka, a mana ke k'o te dabila, kuma be fo ni geleya ye hali a köröbayalen, o y'a kelen ye bana ye. Jatemin la, bee be sigisigi, jango n'i dimina ka teme. Sigisigibagatow ta de ka jugu ni tow ta ye.

A donnan don k'a fo ko mögo te wolo ni sigisigi ye. A be mögo mine a ka nénamaya kono ka da ko caman kan. Sigisigi be se ka soro tiñe ye bangebagaw fe. O t'a bee ye, fen werew b'a lase denmisennw ma. Denmisennin karabadegele kuma focogo numan na, o y'a do ye. Baara gelenw, dukonokelaw, lakoli degunw, bangebagaw ka furusa, somogosaya, yalemali ka bodu dola, ka taa doweren la; olu fana be se ka ks sigisigi sababuya dow ye. Sigisigibagato dow ta be meen u la kosebe nka döw be dan waatinin ma. A wuli tumaw fana te kelen ye. Dowta te wuli u fe fo n'u sera lakoliso la tuma min na. Dow ta be wuli k'u to u ka gundolakown'u ka yerekowla; bee n'i ta wulituma, bee n'i ta wuliyoro. Misali

la, ni sigisigibagato kelen don, a te sigisigi. N'a dalendon, n'a be donkilida la, walima n'a be sebenni na, a te sigisigi. Nka k'a to kuma na, a t'a fe tuma minna a ka wuli, owaatiyereyere de y'a juguya tuma ye.

O hukumu kono, sigisigibagatow ni siran de be nögön na tuma be. U nen ta o ta, u jatigelen don, u be siran sigisigi kana wuli u fe.

Yali sigisigi ka kan ka ye k'a to yen ko dakan don, a k'an ka diñelatige don bögo la ten fu wa? O man kan. Furacaman b'a la, nka o furaw be sigisigibagato yere de bolo, i n'a fo : n'a be ka kuma, a ka to ka da je kanje fölo sama, a k'a da sumaya kuma fe. A be se fana ka to k'a sen gosi - gosi duguma a kumatola. A be se fana k'a bolonkoninkunba ni jaaseere geregere nögön na a kumatola. Nin bee ye feerew ye, minnu be se k'a to sigisigibagato be kuma ka je, ka sigisigli nögoya.

Sigisigibagato ka se k'a yere furake, o be bo a yere ka cesiri n'a ka timinandiya la, bawo waatinin kelen ko te. (San fila y'a dögyalén ye).

Karimi Peyireri
Mahamadu Konta

Somoko, Endujamana kan ani Farafinna kono

Endujamana ye bee dan somoko la diñe kono. Ale de ka somo bolen hake ka ca ni bee ta ye (toni 375.000 san 2000 - 2002). A be somokolo bayelema iziniw na ka teme bee kan (san o san toni 600.000). A be somo feere kókan ka teme bee kan (san o san toni 100.000).

Dine kono, somo toni miliyon 1,178 de bora san 2001 - 2002 kono. Keme sara la, Endujamana ta ye 32%. Farafinna ta te doweren ye 28% kó. Jamana minnu be somo bo kosebe Farafinna kono olu ye :

Tanzani (diñe kono, somo bota 8%; Ginebisawo (diñe kono, somo bota 8%); Kodiwari (6%); Mozambiki (3%); ani Benen (3%).

Nin y'a san damado ye, somo soro hake be ka dögyali farafinna kono. K'a ta san 1950 la, ka taa a bila san 1979 la; somo hake min tun be soro diñe kono san osan, kemesara la, farafinna kelen tun ta ye 70% ye. Somo soro hake dögyali farafinna, o sabu ka ca. Mozambiki ni Tanzani ka san 70 ni 80 gelyyaw, fenñena maninw, minentanya, kungojeni, jatedónbaliya, nafolotigiw ka walejuguw, nin bee de kera sababu ye ka somo nagasi farafinna.

Lamerikéjamana ni Erépujamana kono. Somokolokise ye dalajenajelán ye dumuni kewaatiw la.

Zeromi Ajaku Badu
Mahamadu Konta

Malowusu dilancogo numan ye sanga soro Lagine

Malowusucogo kura donna Lagine kono. Okera sababu ye, ka caman bo doko jenita la, ka sangaba di Lagine malo senetaw ma. Poroze min nana nininmalowusucogo kura inye Lagine kono, otogoye «Pasal». Asigira senkan ni Faransikaw ka deme ye.

Tine don, malowusu ye laginekaw ka baara koro ye. Nka a tun be ke cogoya koro min na, o degun tun ka bon musow kan kosebe. U tun be doko camanjeni, wa tasuma tun be ubolow jeni baara in senfe, a kuntagala fana tun ka jan. Folo, u tun be malokaama bila ji la ka tile 2 walima 3 ke.

Okofe, utunba ke barikonba do kono, ka ji k'a kan k'a tobi, fo ji sisi ka to ka bocoboncoba. Okofe, malokaama in tun be fense tile la k'a laja, kasoro k'a kise bo; o y'a kelen ye malowusu ye.

Bi poroze ye minen kuraw di musow ma. O minen ninnu baarano ka bon, a ka ca, a ka teli a ka ni, ka teme malowusucogo koro ta kan. Minen in dilalen don ni barikonba do ye, ka nintin k'o la ani orobine kunkolo, ji be bo o fe. O barikon fana sigilen be gakuluunana do kan. O tuma, barikon kelen in kono, malokaama be nigin ka ne, k'a tobi, o yoroni kelen na, ka ji b'a koro, k'a bo k'a laja, ka soro ka taa a kise bo. Baara bee lajelen be ke ka ne teliya la, k'a soro doko caman ma jeni, torogotorogo caman ma ke. O la, sogomada ni midi ce, musow be se ka malowusu bore fila soro. Folo, ni tile 3 te, u tun t' o pogonna soro.

Feeere kura in benna musow ma kosebe : O koso, benkan temena «Pasal» ni Lagine togodaw ka jurudon waribon ce, musow demeni kama. O la, musow be se ka juruw soro ka malowusumansin cors ye, ka se ka malokaama caman san, u ka baara kama. Jinan, u kelen-kelen bee be sefawari baa bi wolonwula ni juru cors ko la.

Poroze ye zarew tige, ka Lagine numuw dege minen kura ninnu dilancogo n'u ladoncogo numan na.

Ni minen ninnu dilanna, u b'u doni fana ka taa u lase musow ma fu sigiyorow la. Lagine maloseneyorow la, dugu 40 ye minen kura ninnu soro. Gakuluunana 200 be o yoro ninnu na. Muso malowusulaw doron ma minen kura ninnu nafa soro.

Lusiyen Gomu ka fo la, o ye kungo lakanabaga ye, tobilikedogo jenita hake dogyara, malowusucogo kura nalen, uka yorowla; bawo gakuluunana be gakulu koro ka doko jenita tila 5 dorondejeni. Sanni minen kura ninnu ka na, dognokun o dognokun, doko kamiyonba ne 10 de tun be jigin kobabofa mara kono. O dugu ni konakiri ce ye kilometere 80 ye. Nka sisan, kamiyon ne fila b'a ne. Feeere kura in kera sababu ye, ka malo cogoya ne : Buruburuw ni karilenw manca a la, kuma te bele ni buguri ni fenkuntanninw ma; nogosit'ala. Folo, Laginekaw tun te u yere ka malo senenenw fe; okoro te k'a mandiu ye ka teme Azi malow kan, nk'a be belekiseninbana bila mogo la.

Bi, laginemalo feereyorow be ka caya-caya ka taa a fe. Fanga ka jatebowy'a jira kokanmalosan binna ka bo toni

600.000 la ka taa 300.000 la, san laban ninnu na. Malo seneta hake yeleenna Lagine kono, a sera toni 800.000 ma. Geleya min be malowusuko la sisan, o ye a gosiliko ye, k'a kise bo. Lagine ni Saralon dance la, ka taa kejekayanfan fe, malowusu baaraw ma sira soro yen, ka da o yoroni kan.

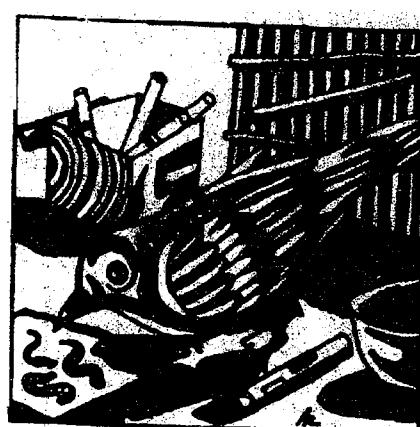
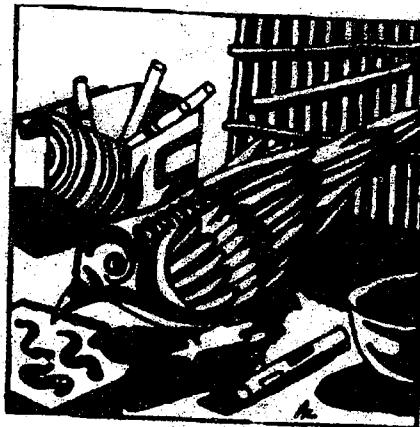
Jinan san in na, poroze ye numu mogo naani dege, malowusumansin ninnu dilancogo la. Ubenn'a kan ka minen kuraw doronde san k'u dilanka ke mansin ninnu ye. Korojen fosi kana don o la. Barikon yere labencogo bema yelema ka do fara a ne kan. O mana bo yen, minen misennin fen o fen be don wusulikelan ninnu na, olu bee feereta be soro fan bee, Lagine kono.

An be don min na i ko bi, poroze «Pasal» jolen don. A ka baara bolodalen tiimena san 2002 Zuwenkalo in na. O kelen be sogolakoba ye mogo bolo, bawu u sirannen don, an kana segin korojen ma.

Abdulayi Jari Jalo
Mahamadu Konta

Tulon

Nin desen fila dilanga y'a dab'a kama ka fili 10 k'ula. A'yolu nini.

jaabi

1. Sigareti kelen buwati k'nd. 2. Papile min be buwati k'nd. 3. K'nd ku. 4. K'nd daabj. 5. Sumankise min be filien k'nd. 6. Nutumuw la kelen duguma. 7. Payyle

Farafinna ntolacitonw ka nōgōnkunben bēna damine

Mali ntolaciton saba bēna Mali joyōro fa o kēne kan. Esitadi (Stade) Joliba ani SOBE (COB). Njanaw ka kupu, Esitadi sen bē y'ola. Kupuw ka Kupu, Sobe b'o tan. Kafu (CAF) ka kupu, joliba b'o tan.

- Esitadi ni Kongabaraza polosiw ka ntolaciton bē nōgōn sōrō. Kunfōlō bē ntolaciton bē nōgōn sōrō. Kunfōlō bē ke Bamako yan, Awirilikalo tile 13 san 2003 kōnō. Komasegin bē ke dōgōkun fila o kōfē, o bē ke kōngō.
- Sobe ni Senegali duwajew ka ntolaciton bē nōgōn sōrō. Kunfōlō bē ke Dakaro, Awirilikalo la, komasegin bē ke Bamako yan.
- Joliba ni Gabon sōrōdasiw ka

ntolaciton bē nōgōn sōrō (Fc 105). Kunfōlō bē ke Gabon, komasegin bē ke an fē yan Bamako, Awirilikalo la.

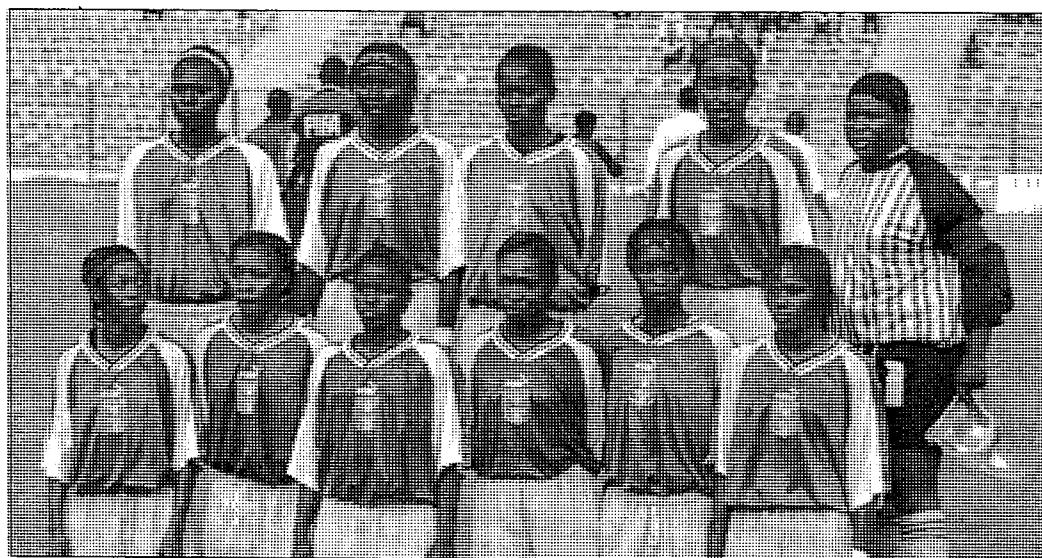
Nka, an bēc sirannen don a ko kana ke laadalatilen ye. O kēra laada ye sa, sanosan, an kāntolacitonwnifarafinna ntolacitonw bē nōgōn sōrō. San o san, Mali taw bē dugumasara ce, k'a sōrō hali a ko ma damine kōsebē. O kēlen bē ka Mali ntolatan lafasabagaw tōrō bi kōsebē.

Nka, n'an y'a laje ji nēmajōlen na, an man kan ka dimi. Bawo ntolatan ye nēdōn, kologelēya, ani baara de ye. Nin saba si dafalen tē bi an ka ntolatannaw la, Mali kōnō yan. Ni min b'a nēdōn o kolo man gēlen. Ni min

kolo ka gēlen o tē baara ke, an'o nōgōnna caman. Baara joyōro ka bon kōsebē. I b'a dōni tē se fēndōla, k'iijia, k'o kalan, fo ka se o la, a bē fōo de ma baara, ntolatan na. Nka mōgo, min bē ntolatan damine don o don fitirida fē, sufē, a tē sunogo, o man kan ka jate ntolatanna ye. Wa o de ka bē ca bi. Géleyaba wēre bē Mali ntolacitonw kan : Ntolaciyořo numantē u si bolo, fo n'a bōra joliba la. Ntolatannaw ka kan ka dumuni kērenkērennen minnu ke tile kōnō, walasa u sēmē bē don, k'u fasaw géleya, k'u hakilisigi, o se tē ntolatantōn ye. Ntolatanna ka sinjēsigiko, n'otaacogo ka ni, o de bē ntolanna hakilisigi, o nēnaboli fana se tē Mali ntolatantōn ye.

Géleya sabanan ye degebagako ye. Mōgo min bē ntolatannaw dege, o ka kan ka ke mōgo kalannen ye. A ka kan ka ntolatannaw faamuya; k'u hakilinata faamu, k'u farikolo dōn, k'u dilan o cogo la, ka ke a sago ye. Ntolatanton mana se sōrō, kēmesarada la, i b'a sōrō, 50 ye ntolatannaw ka cēsiri nō ye, a to 50 ye degelibaga ka baara ye. Nié degelibaga numan t'i bolo, hali ni ntolatannaw ka ni, u tē taa nē. N'i y'a ye ari ka ntolatantōn tē se ka taa nē, nin yōrow de dōn. Fura min bē a ko la, dōn dō, anda bēna se o ma.

Mahamadu Konta

Mali ntolatanna musomanw

Nin tun ye Farafinna ntolatanna musow ka kūnbēn sabananye. Akēra Nizeriya san 2002 désanburukalo in na. Jamana 8 tun bē kēne kan.

Kulu fōlō : Gana, Nizeriya, Ecopi, Mali. Kulu filanan : Afirikidisidi, Kameruni, Angola, Zimbawe.

Mali cira Gana fē 2 ni 0.

Mali cira Ecopi fē 2 ni 0.

Mali cira Nezeriya fē 5 ni 1.

O bēe n'a ta, Mali musomaninw y'u wasadon belebele fila, sani u ka taa Nizeriya : Kōdiwari ani Marōku.

Tijē don, dusu bē Mali ntolatanna musomanw na, nka dusukōlo dōrōn tē a nē. An y'a kōlōsi kabini tuma jan, k'a fōko u sēgen ka di. Ni ntolaci kunfolōw bōra a la, sanga tan ni duuru nōgōn na dōrōn, u bē dēsē co, u bē magaya, hali dōw tē se u senw kōrō.

Nin numan ye min ye, fo ka musomaninw lamo ni ntolatan ye, kabini lakōlisow la u fitininnaman. U kōrōbayalen kō, ka n'u bila ntolatan na o ka gēlen.

Mahamadu Konta

"AMAP" kūntigi
Solomani DARABO

Mali kanw kunnafoni sēbenw

baarada kūntigi

Nanze Samake

Kibaru

BP. 24 Téléfoni: 221-21-04

Kibaru Bugufiyē Bozola

Bamako - Mali

Sēbenbagaw kūntigi

Badama Dukure

Sēbenni jekulu

Mahamadu KONTA Badama Dukure

Labugunyōřo Kibaru gafedilan baarada

Bōlen Hake 16.000